

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1947-1948.

VERGADERING VAN 15 JULI 1948.

Verslag uit naam van de Commissie van Financiën en Begroting belast met het onderzoek van het wetsontwerp houdende wijziging van het statuut der Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1947-1948.

SÉANCE DU 15 JUILLET 1948.

Rapport de la Commission des Finances et du Budget chargée d'examiner le projet de loi modifiant le statut de la Société Nationale de Crédit à l'Industrie.

Aanwezig : de heren VAN OVERBERGH, voorzitter; BOULLY, DOUTREPONT, HARMEGNIES, LOGEN, Baron DE DORLODOT, DE BRUYNE (V.), MULLIE, SCHOT en DE CLERCO, verslaggever.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het wetsontwerp dat ons ter beraadslaging wordt voorgelegd strekt tot een grondige wijziging van het statuut der Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.

Zonder, zelfs beknopt, de wordingsgeschiedenis van die maatschappij te willen weergeven, komt het ons evenwel doelmatig voor enkele betekenisvolle kenmerken in herinnering te brengen.

De Maatschappij werd gesticht krachtens de wet van 16 Maart 1919 en op 2 Juni 1919 als naamloze maatschappij ingericht.

Het aanvankelijk kapitaal van 25 miljoen werd geheel door de Nationale Bank onderschreven. Met toestemming van de aandeelhouders, werd die som afgenomen van de tijdens de oorlog verwezenlijkte winsten.

Al de beheerders werden door de Regering benoemd.

De Staat waarborgde tegenover derden de uitkering van de interest der obligaties met een duur van meer dan vijf jaar door de maatschappij uitgegeven.

Zie :

Gedr. Stukken van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :
346 (Zitting 1947-1948) : Wetsontwerp;
509, 558, 569, 590, 598, (Zitting 1947-1948) : Amendementen;
557 (Zitting 1947-1948) : Verslag.

Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :
25 Juni 1948.

Gedr. Stuk van de Senaat :
421 (Zitting 1947-1948) : Ontwerp overgemaakt door de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi soumis à nos délibérations tend à modifier radicalement le statut de la Société Nationale de Crédit à l'Industrie.

Sans vouloir faire, même brièvement, l'histoire de cette société, il nous paraît cependant utile de rappeler quelques particularités significatives.

La société fut créée en vertu de la loi du 16 mars 1919 et constituée en société anonyme (2 juin 1919).

Le capital initial était de 25 millions de francs entièrement souscrit par la Banque Nationale. De l'assentiment des actionnaires cette somme avait été prélevée sur les bénéfices réalisés pendant la guerre.

Tous les administrateurs furent nommés par le Gouvernement.

L'Etat garantissait envers les tiers le paiement de l'intérêt des obligations d'une durée de plus de cinq ans, émises par la société.

Voir :

Documents de la Chambre des Représentants :
346 (Session de 1947-1948) : Projet de loi;
509, 558, 569, 590, 598 (Session de 1947-1948) : Amendements;
557 (Session de 1947-1948) : Rapport.

Annales de la Chambre des Représentants :
25 juin 1948.

Document du Sénat :
421 (Session de 1947-1948) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

Aan de Staat alleen werd de zorg overgelaten te oordelen of er na verloop van elk tijdvak van dertig jaar aanleiding zou toe zijn de maatschappij te handhaven.

In de loop van haar bestaan werden de statuten van de N.M.K.N. zeven maal gewijzigd ingevolge besluiten in buitengewone vergadering genomen.

Al die wijzigingen werden bij koninklijk besluit goedgekeurd.

Deze korte gegevens, die wij gemakkelijk zouden kunnen aanvullen, tonen afdoende aan dat het ten deze niet een private maatschappij van gemeen recht betreft.

Wij bevinden ons klaarblijkelijk voor een instelling van openbaar nut, tot stand gebracht op Staats-initiatief en die vooral werkt met gelden die zij door Staatstussenkomst verkrijgt.

Het koninklijk besluit van 22 October 1937 had de statuten van de N.M.K.N. reeds grondig gewijzigd.

Het ons voorgelegde wetsontwerp verandert totaal haar huidige structuur.

Het kapitaal van de maatschappij wordt verdubbeld. Van 205 miljoen wordt het op 440 miljoen gebracht.

Het nieuw kapitaal wordt geheel door de Staat onderschreven. Artikel 76 der samengeordende wetten op de handelsvennootschappen is niet toepasselijk op het stemrecht verworven door de aandelen van de N.M.K.N., behalve voor de commissarissen.

Dit artikel verbiedt, zoals bekend is, aan de stemming deel te nemen voor een aantal stemmen dat een vijfde deel overschrijdt van het aantal stemmen die gelden voor al de titels in hun geheel, of twee vijfde van het aantal stemmen die gelden voor de vertegenwoordigde titels.

Het eerste artikel van het wetsontwerp past het koninklijk besluit van 22 October 1937 bij de nieuwe toestand aan.

Voortaan zal de Staat, meer dan ooit, de haast enige en uitsluitende meester van de N.M.K.N. zijn.

ALGEMEEN ONDERZOEK.

Ten overstaan van de memorie van toelichting, die het wetsontwerp voorafgaat en vooral van het merkwaardig en zo volledig verslag van de h. Detiège, de verslaggever bij de Kamer, zijn wij niet van oordeel breedvoerig te moeten uitwijden.

Wij zouden slechts in herhalingen kunnen vallen.

Het beginsel waarop het wetsontwerp berust wordt niet betwist.

De N.M.K.N. werd onmiddellijk na de oorlog 1914-1918 opgericht.

Die stichting was ingegeven door de wens bij te dragen tot 's lands herstel, door toekenning van kredieten op halflange en lange termijn aan de nijverheid. Zij beantwoordde aan een werkelijke behoefte.

A l'Etat seul était laissé le soin d'apprécier si après l'expiration de chaque période de trente ans, il y avait lieu de maintenir la société.

Pendant le cours de son existence les statuts de la S.N.C.I. furent modifiés sept fois, à la suite des décisions prises en assemblée extraordinaire.

Toutes ces modifications furent approuvées par arrêté royal.

Ces quelques données, que nous pourrions facilement compléter, prouvent à l'évidence qu'il ne s'agit pas dans l'espèce d'une société privée de droit commun.

Nous nous trouvons manifestement en présence d'une institution d'intérêt public créée à l'initiative de l'Etat et travaillant avant tout au moyen de fonds qu'elle obtient grâce à son intervention.

L'arrêté royal du 22 octobre 1937 avait déjà modifié profondément le statut de la S.N.C.I.

Le projet de loi qui nous est soumis change de fond en comble sa structure actuelle.

Le capital de la société est doublé. De 205 millions il est porté à 440 millions.

Le nouveau capital est entièrement souscrit par l'Etat. L'article 76 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales n'est pas applicable au droit de vote attaché aux actions de la S.N.C.I., sauf pour les commissaires.

Cet article interdit, comme on le sait, de prendre part au vote pour un nombre de voix dépassant la cinquième partie du nombre des voix attachées à l'ensemble des titres ou les deux cinquièmes du nombre des voix attachées aux titres représentés.

L'article premier du projet de loi adapte l'arrêté royal du 22 octobre 1937 à la nouvelle situation.

Désormais, plus que jamais, l'Etat sera quasi le seul et unique maître de la S.N.C.I.

EXAMEN GÉNÉRAL.

En présence de l'exposé des motifs qui précède le projet de loi et surtout du rapport remarquable et si complet de M. Detiège, le rapporteur de la Chambre, nous estimons ne pas devoir entrer dans de longs développements.

Nous ne pourrions que tomber dans des redites.

Le principe qui a inspiré le projet de loi n'est pas contesté.

La S.N.C.I. fut mise sur pied immédiatement après la guerre de 1914-1918.

Sa création était dictée par le désir d'aider à la restauration du pays par l'octroi à l'industrie de crédits à moyen et à long terme. Elle répondait à un véritable besoin.

Heden in geen grotere mate dan toenmaals was de privésector in België uitgerust voor dergelijk kredietvak.

De wederuitrusting van het land zal aanzienlijke sommen vergen.

Door toekenning van kredieten, zal de N.M.K.N. er een belangrijke rol in vervullen.

Zij is helemaal aangewezen voor dergelijke soort verrichtingen.

De memorie van toelichting wijst het in uitdrukkelijke bewoordingen aan.

« België moet de uitrusting van zijn economie op het peil van de moderne techniek brengen. De diverse productiebronnen moeten de nodige financieringsmiddelen vinden. Al de financieringsbronnen hoeven bij te dragen tot de gemeenschappelijke krachtsinspanning.

» Te dien einde wil de Regering door haar intekening op de kapitaalsverhoging de actiemiddelen van de N.M.K.N. aanzienlijk verhogen. »

Uw verslaggever is tegenstander van de Staatstussenkomst in zoverre hem niet bewezen wordt dat die noodzakelijk of althans nuttig is.

Wij zijn echter genoopt vast te stellen dat sedert 1919 de Staat is opgetreden om de ontleende kapitalen te waarborgen, zonder welke de bedrijvigheid van de maatschappij onbeduidend ware geweest.

Laten wij er op wijzen dat op 31 December 1947 de omvang van de normale kredieten door de N.M.K.N. toegestaan 2.232.971.378 frank bedroeg, en dat zij voor 2.325.661.000 frank obligaties en kasbons in omloop had.

Die bedragen, vergeleken met het kapitaal van 205 miljoen van de maatschappij, stellen ons vrij van alle commentaar.

Het valt niet te betwijfelen dat de redenen die de stichting van de N.M.K.N. in 1919 tot grondslag lagen, zich op het huidig ogenblik met veel meer reden opdringen.

Anderdeels is de indiening van dit wetsontwerp slechts de tenuitvoerlegging van een door de Regering aangegane verbintenis.

De Regeringsverklaring van 25 Maart 1947 zegt namelijk : « In deze gedachtegang, zal de Regering voorstellen de N.M.K.N. om te vormen. Zij verlangt er een organisme van te maken, dat niet meer aan het privaat kapitaal zal ondergeschikt zijn, maar beheerd worden door vertegenwoordigers van nijverheid, arbeidswezen en openbare machten. »

Een commissielid is van mening dat het recht van controle door het Parlement zou moeten versterkt worden.

Hij geeft in overweging het college van commissarissen te vervangen door revisoren.

Een ander commissielid is de mening toegedaan dat het niet aanvaardbaar is dat het krediet op halflange en op lange termijn verleend door de N.M.K.N. rechtsreeks of onrechtstreeks zou afhankelijk zijn van het goedvinden van het Departement van Financiën.

Pas plus à cette époque qu'à ce jour, le secteur privé en Belgique n'était outillé pour cette branche du crédit.

Le rééquipement du pays demandera des sommes considérables.

Par l'octroi de crédits la S.N.C.I. y jouera un rôle important.

Elle est tout indiquée pour ce genre d'opérations.

L'exposé des motifs le précise en termes clairs :

« La Belgique doit porter l'équipement de son économie à la hauteur de la technique moderne. ». Les diverses sources de la production doivent trouver les moyens de financement nécessaires... Toutes les sources de financement devront contribuer à l'effort commun.

» C'est pourquoi, par sa souscription à l'augmentation du capital, le Gouvernement entend renforcer considérablement les moyens d'action de la S.N.C.I. »

Votre rapporteur est un adversaire de l'intervention de l'État, pour autant qu'il ne lui soit pas démontré que celle-ci est nécessaire ou à tout le moins utile.

Mais force nous est de constater que depuis 1919 l'État est intervenu pour garantir les capitaux empruntés, sans lesquels l'activité de la Société eut été insignifiante.

Soulignons qu'au 31 décembre 1947 le volume des crédits normaux accordés par la S.N.C.I. s'élevait à 2.232.971.378 francs, et avait en circulation pour 2.325.661.000 francs d'obligations et bons de caisse.

Ces chiffres confrontés avec le capital de 205 millions de la Société nous dispensent de tout commentaire.

Il n'est pas douteux que les motifs qui dictèrent la création de la S.N.C.I. en 1919 ne s'imposent à l'heure actuelle avec beaucoup plus de poids.

D'autre part, le dépôt de ce projet de loi n'est que l'exécution d'un engagement contracté par le Gouvernement.

La déclaration gouvernementale du 25 mars 1947 dit notamment : « Dans cet ordre d'idées, le Gouvernement proposera la transformation de la S.N.C.I.

Il désire en faire un organisme qui, n'étant plus sous la dépendance du capital privé sera géré par les représentants de l'industrie, du travail et des pouvoirs publics. »

Un commissaire est d'avis que le pouvoir de contrôle du Parlement devrait être renforcé.

Il suggère de remplacer le collège des commissaires par des reviseurs.

Un autre commissaire estime qu'il est inacceptable que le crédit à moyen et à long terme distribué par la S.N.C.I. soit directement ou indirectement à la merci du Département des Finances.

De overige opmerkingen betreffen de samenstelling van de Raad van Beheer en de wijze waarop de beheerders worden aangewezen.

Wij vermelden ze in het gedeelte van het verslag dat aan het onderzoek van de artikelen gewijd is.

Een commissielid, tegenstander van het wetsontwerp in zijn huidige vorm, legt de volgende motie neer : « De Commissie is van oordeel dat het wetsontwerp derwijze moet veranderd worden dat de N.M.K.N. geheel onafhankelijk van de Regering en van de politieke beïnvloeding dient gesteld. »

Na een korte bespreking, werd die motie verworpen door veertien stemmen tegen één stem, bij één onthouding.

ONDERZOEK VAN DE ARTIKELEN.

EERSTE ARTIKEL.

Littera a :

« ... wordt een nieuwe alinea toegevoegd ... :

» De Maatschappij heeft vier verrichtingszetels, namelijk te Antwerpen, Gent, Luik en Charleroi. »

Deze bepaling stond niet in het oorspronkelijk wetsontwerp.

Zij gaf aanleiding tot een tamelijk lange bespreking tussen voor- en tegenstanders van de nieuwigheid.

Wij bejveren ons zo objectief mogelijk de beweegredenen beiderzijds aangevoerd weer te geven.

De h. Minister deed gelden dat de Regering zich bij het amendement had aangesloten met het doel de werking van de N.M.K.N. te decentraliseren.

Hij is van oordeel dat het wenselijk is dat de maatschappij filialen zou hebben in de provincie ten zelfde titel als de private banken.

Indien men meent dat de Maatschappij haar bedrijvigheid tot enkele grote zaken moet beperken, dan is de enige zetel te Brussel niet alleen volkomen aangewezen, doch dan volstaat hij ruim. Indien men evenwel van oordeel is dat de N.M.K.N. zich ook moet bezighouden met ondernemingen van gemiddeld belang, met nieuwe te bevorderen of aan te moedigen fabricaties, dan zal het nuttig zijn gewestelijke organismen te bezitten, die voor taak zullen hebben de aanvragen na te gaan en te onderzoeken.

Niet alleen zullen die zetels gemakkelijker toegankelijk zijn, doch zij zullen doorgaans ook beter op de hoogte zijn van de toestand en van de noodwendigheden van de plaatselijke nijverheid, alsmede van de waarde, de bekwaamheid en de notoriëteit van de kredietaanvragers.

Een Commissielid stelde voor het amendement te doen wegvallen. Hij zette eerst een naar zijn mening verkeerde bewering recht. In strijd met wat werd aangevoerd, zegt hij dat de banken en discontokantoren, die de aangevraagde kredieten avaliseren, bij de N.M.K.N. over geen invloed beschikken om ze te doen toekennen.

Les autres observations ont trait à la composition du conseil d'administration et à la manière de désigner les administrateurs.

Nous les reproduisons dans la partie du rapport consacrée à l'examen des articles.

Un commissaire, adversaire du projet de loi dans sa forme actuelle, déposa la motion suivante : « La Commission estime que le projet de loi doit être modifié de manière à rendre la S.N.C.I. entièrement indépendante du Gouvernement et des influences politiques. »

Après une brève discussion, elle fut rejetée par quatorze voix contre une et une abstention.

EXAMEN DES ARTICLES.

ARTICLE PREMIER.

Littera a :

« Il est ajouté.... :

» La société possède quatre sièges d'opérations : à Anvers, Gand, Liège et Charleroi. »

Cette disposition ne figurait pas dans le projet de loi primitif.

Elle donna lieu à une assez longue discussion entre partisans et adversaires de l'innovation.

Nous nous efforçons de rapporter aussi objectivement que possible les arguments invoqués de part et d'autre.

M. le Ministre fit valoir que le Gouvernement s'était rallié à l'amendement dans le but de décentraliser l'activité de la S.N.C.I.

Il estime qu'il est souhaitable que la société possède des succursales en province au même titre que les banques privées.

Si l'on estime que la Société doit limiter son activité à quelques grosses affaires, le seul siège de Bruxelles est non seulement tout indiqué mais suffi amplement. Mais si, au contraire on est d'avis que la S.N.C.I. doit également s'occuper d'entreprises d'importance moyenne, des nouvelles fabrications à promouvoir ou à encourager, il sera utile de posséder des organismes régionaux qui auront mission d'examiner et d'instruire les demandes.

Non seulement ces sièges seront plus facilement accessibles, mais ils seront en général mieux au courant de la situation et des nécessités de l'industrie locale ainsi que de la valeur, de la capacité et de la notoriété des candidats au crédit.

Un commissaire propose de supprimer l'amendement. Il rectifia d'abord une affirmation d'après lui erronée. Contrairement à ce qui fut allégué, il affirme que les banques et les comptoirs d'escompte qui avalisent les crédits demandés ne disposent auprès de la S.N.C.I. d'aucune influence pour les faire accorder.

Thans worden de aanvragen ingediend door bemiddeling hetzij van een bank, hetzij van een discountokantoor.

De zaken die in 1947 door hun toedoen werden behandeld, belopen samen 82,47 % (58,02 + 24,45).

Hij doet opmerken, dat er discountkantoren van de Nationale Bank bij nagenoeg alle agentschappen der Nationale Bank in de provincie bestaan.

In weerwil van hun schijnbaar beperkende benaming, zijn die kantoren in werkelijkheid de discountkantoren van de Nationale Bank, van de Spaarkas en van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.

Naar zijn mening, vormen zij feitelijk zetels van verrichtingen en zijn zij talrijker en doeltreffender dan de voorgestelde. Voor 17,53 % der kredieten, die rechtstreeks te Brussel worden aangevraagd en toegekend, zou de instelling van nieuwe zetels geen verandering brengen.

Een Commissielid antwoordde hierop, dat de banken en discountkantoren reeds lang vóór 1919 bestonden en dat het niettemin nodig werd geacht een nieuw organisme op te richten. Volgens hem, zullen de gewestelijke zetels beter in staat zijn om het terrein te verkennen en aldus intekenaars op de obligaties van de N.M.K.N. te vinden.

In stemming gebracht, werd het amendement behouden met 9 tegen 4 stemmen, bij 3 onthoudingen.

Littera b.

Wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Littera c.

Bij deze littera worden de twee volgende amendementen voorgesteld :

« De Maatschappij wordt beheerd door een raad van vijftien leden. Een lid wordt door de Koning benoemd; hij voert de titel van voorzitter en presideert de Raad.

» De algemene vergadering kiest de overige leden.
» Evenwel moeten deze worden gekozen :

» vier door de Minister van Financiën, op dubbele lijsten voorgedragen door het Directiecomité van de Nationale Bank en de financiële instellingen van algemeen belang;

» vier op dubbele lijsten voorgedragen door de meest representatieve organisaties van de bedrijfs-
hoofden;

» vier op dubbele lijsten voorgedragen door de meest representatieve organisaties van de werknemers;

» twee op dubbele lijsten voorgedragen door de meest representatieve organisaties van landbouw en middenstand.

» De wijze van voordracht der kandidaten zal bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit worden geregeld ».

Actuellement, les demandes sont introduites soit par l'intermédiaire d'une banque, soit par un comptoir d'escompte.

En 1947, les affaires traitées par leur intermédiaire totalisèrent (58.02 + 24.45), soit 82.47 %.

Il fait observer que des comptoirs d'escompte de la Banque Nationale sont institués auprès de presque toutes les agences de la Banque Nationale en province.

Ces comptoirs, malgré leur dénomination en apparence restrictive, sont en réalité les Comptoirs d'Escompte de la Banque Nationale, de la Caisse d'Epargne et de la Société Nationale de Crédit à l'Industrie.

Ils constituent en fait, à son avis, des sièges d'opération et sont plus nombreux et plus efficaces que ceux proposés. Pour les 17.53 % de crédits demandés et accordés directement à Bruxelles, la création des sièges nouveaux n'apporterait aucun changement.

Un commissaire répondit que les banques et Comptoirs d'Escompte existaient déjà bien avant 1919 et que néanmoins il avait été jugé nécessaire de créer un nouvel organisme. D'après lui, les sièges régionaux seront mieux à même de prospecter le terrain et aussi d'amener des souscripteurs aux obligations de la S.N.C.I.

Au vote, l'amendement fut maintenu par 9 voix contre 4 et 3 abstentions.

Littera b.

Adopté sans observations.

Littera c.

A cet alinéa les deux amendements suivants furent déposés :

« La Société est administrée par un conseil de quinze membres. Un membre est nommé par le Roi, il porte le titre de président et préside le conseil.

» L'assemblée générale élit les autres membres.
» Toutefois, ceux-ci doivent être choisis :

» quatre par le Ministre des Finances sur des listes doubles présentées par le Comité de direction de la Banque Nationale et les institutions financières d'intérêt public;

» quatre sur des listes doubles présentées par les organisations les plus représentatives des chefs d'entreprises;

» quatre sur des listes doubles présentées par les organismes les plus représentatifs des travailleurs;

» deux sur des listes doubles présentées par les organisations les plus représentatives de l'agriculture et des classes moyennes.

» Un arrêté royal délibéré en conseil des Ministres organisera la procédure de présentation des candidats ».

Een ander Commissielid stelt voor, na het 6e lid van het bovenstaande amendement een 7de lid in te voegen, luidende :

« Drie leden worden door de algemene vergadering van de aandeelhouders, met uitzondering van de Staat, vrij gekozen. »

De steller van het eerste amendement liet gelden dat alle gewichtige maatschappelijke en economische stromingen een recht op vertegenwoordiging moeten hebben, derwijze dat een korps wordt gevormd dat het uitvloeisel is van de natie, de tolk van het algemeen belang.

Een lid liet opmerken, dat de parastatale instellingen ten bate van de middenstand, ambachtslieden en landbouwers, over geen voldoende middelen beschikken.

Het opgelegde maximum per verrichting is volstrekt te laag. Hij haalde als voorbeeld o.m. sommige landbouwbedrijven aan, die zich in de onmogelijkheid bevinden om op die organismen beroep te doen, omdat het aangevraagde krediet te groot is. Het bedrag er van overschrijdt aanzienlijk de som welke zij mogen toestaan.

De toestand is grondig gewijzigd, hij is niet meer dezelfde als vóór de oorlog.

De landbouw vindt zijn plaats in de algemene economie en hij moet derhalve de N.M.K.N. kunnen aanspreken en er in vertegenwoordigd zijn.

De steller van het tweede amendement liet opmerken dat, bij gebrek aan beheerders die rechtstreeks door de private aandeelhouders worden benoemd, het kapitaal niet meer vertegenwoordigd zal zijn.

Doet de Maatschappij slechte zaken, dan zouden zij de eersten door het verlies van hun kapitaal worden getroffen.

Naar de mening van een ander commissielid, kan die bijzondere vertegenwoordiging niet verdedigd worden, want bedoelde klassen beschikken over gespecialiseerde lichamen, die alleen te hunnen dienste staan.

De Minister van Financiën antwoordde dat hij er geen nut in zag, dat de gouverneur van de Nationale Bank een beheerder zou mogen voordragen.

Men verliest al te veel uit het oog, zei hij, dat de N.M.K.N. als eigen en specifiek doel heeft de nijverheid te financieren. Hij kan onmogelijk met zekerheid zeggen of deze of gene landbouwbedrijvigheid binnen de werkring van de N.M.K.N. valt.

Zulks is een bijzondere kwestie. De N.M.K.N. zal elk geval in het bijzonder moeten onderzoeken en oplossen. De Regeringsverklaring is klaar en duidelijk.

De Regering wenst van de N.M.K.N. een lichaam te maken dat niet meer afhankelijk is van het privaat kapitaal en beheerd wordt door vertegenwoordigers van de nijverheid, de arbeid en de openbare besturen.

Die verklaring moet geëerbiedigd worden.

Het is mij onmogelijk, zei hij, toe te staan dat drie beheerders rechtstreeks worden verkozen.

Hun kapitaal loopt geen enkel risico.

» Un sénateur proposa d'insérer après l'alinéa 6 de l'amendement reproduit ci-dessus un alinéa 7 rédigé comme suit :

» Trois membres sont élus librement en assemblée générale par les actionnaires autres que l'Etat. »

L'auteur du premier amendement fit valoir que tous les grands courants sociaux et économiques devaient avoir un droit de présentation, de façon à assurer la formation d'un corps, émanation de la Nation, interprète de l'intérêt général.

Un membre fit remarquer que les instituts parastataux créés en faveur des classes moyennes, artisans et agriculteurs, ne disposent pas de ressources suffisantes.

Le plafond imposé par opération est absolument trop bas. Il cita notamment en exemple certaines industries agricoles qui se trouvent dans l'impossibilité de s'adresser aux dits organismes eu égard à l'importance du crédit sollicité. Celui-ci dépasse sensiblement le montant qu'ils sont habilités à consentir.

La situation s'est profondément modifiée, ce n'est plus celle d'avant-guerre.

L'agriculture a sa place tout indiquée au sein de l'économie générale et dès lors, elle doit pouvoir recourir à la S.N.C.I. et y être représentée.

L'auteur du second amendement fit remarquer que faute d'administrateurs nommés directement par les actionnaires privés le capital ne serait pas représenté.

Si la société faisait de mauvaises affaires, ils seraient touchés les premiers par la perte de leur capital.

De l'avis d'un autre commissaire, cette représentation spéciale ne peut se défendre car les classes visées disposent d'organismes spécialisés qui leur sont réservés.

Le Ministre des Finances répondit qu'il ne voyait aucune utilité à permettre au Gouverneur de la Banque Nationale de présenter un administrateur.

On perd trop de vue, dit-il, que la S.N.C.I. a pour objet propre et pour but spécifique de financer l'industrie. Il lui est impossible de dire, avec certitude, si telle ou telle activité agricole rentre dans la sphère d'action de la S.N.C.I.

C'est-là une question d'espèce. La S.N.C.I. aura à examiner et à résoudre chaque cas en particulier. La déclaration gouvernementale est nette et précise.

Le Gouvernement désire faire de la S.N.C.I. un organisme, qui, n'étant plus sous la dépendance du capital privé, sera géré par les représentants de l'industrie, du travail et des pouvoirs publics.

Cette déclaration doit être respectée.

Il m'est impossible, dit-il, d'accorder l'élection directe de trois administrateurs.

Leur capital ne court aucun risque.

Doch er is bovendien een klaarblijkend gemis aan verhouding tussen het kapitaal van de N.M.K.N. en de sommen waarover zij, dank zij de bijdrage en de waarborg van de Staat, beschikt.

De Maatschappij kan immers kasbons en obligaties uitgeven voor een bedrag gelijk aan vijftien maal de som van het kapitaal en de reserves.

Overigens zou de aanwijzing van beheerders van de N.M.K.N. door andere aandeelhouders dan de Staat, rechtstreeks ingaan tegen het doel van de wet : de invloed van het privaat kapitaal uitschakelen.

Deze wijze van benoeming van sommige beheerders is des te meer af te raden daar de rol van de N.M.K.N. in de sector van het openbaar krediet heel wat belangrijker zal worden.

Buiten het verlenen van krediet aan de nijverheid, heeft de N.M.K.N. de opdracht ontvangen gelden voor wederopbouw en voor zeewezen te beheren.

Men rekent er op dat door het Marshallplan giften zullen toegewezen worden aan de Staat, zomede het recht om leningen te sluiten.

Volgens onderhavig wetsontwerp zal de N.M.K.N. kunnen belast worden met de toewijzing van deze gelden onder de vorm van kredieten. Het is volstrekt uitgesloten dat deze opdracht toevertrouwd worde aan particulieren.

De Minister erkende evenwel dat het, in het algemeen belang, wenselijk ware de werking van de verschillende gespecialiseerde kredietorganismen te ordenen en vooral hun werkingsgebied nauwkeuriger af te bakenen.

Er zou eveneens aanleiding toe bestaan om de maatregelen te bestuderen die dienen getroffen om hun werking doeltreffender te maken, inzonderheid door aanzienlijker hulpmiddelen te hunner beschikking te stellen.

Bij de stemming werd het eerste amendement met 10 tegen 8 stemmen verworpen; 1 lid onthield zich.

Het tweede amendement werd bij 10 tegen 9 stemmen afgewezen.

Littera e :

Er zullen dus bij de N.M.K.N. vijf commissarissen zijn : drie aan te wijzen door de algemene vergadering en twee benoemd door de Regering; van deze laatsten is de ene gedelegeerd door de Minister van Financiën, de andere door de Minister die 's Lands wederuitrusting onder zijn bevoegdheid heeft.

De rol van die commissarissen is belangrijk. Zij hebben namelijk het recht zich te verzetten tegen elke verrichting die niet mocht overeenstemmen met de wet, de statuten of het openbaar belang.

De aanwijzing van de commissarissen op de in de wet bepaalde wijze, heeft aanleiding gegeven tot enkele opmerkingen vanwege een commissielid.

Dit lid heeft aan de Minister gevraagd, of het in de bedoeling van de Regering lag, de gewone opdracht van de commissarissen te wijzigen, en of dezen voortaan zouden deel hebben in het beheer.

Het antwoord was ontkennend.

Mais il existe en outre, une disproportion flagrante entre le capital de la S.N.C.I. et les sommes dont elle dispose grâce à l'intervention et à la garantie de l'Etat.

La Société peut, en effet, émettre des bons de caisse et des obligations pour un montant équivalent à quinze fois la somme du capital et des réserves.

Par ailleurs, la désignation d'administrateurs de la S.N.C.I. par les actionnaires autres que l'Etat irait directement à l'encontre du but de la loi : écarter l'influence du capital privé.

Ce mode de nomination de certains administrateurs est d'autant plus contre-indiqué que le rôle de la S.N.C.I., dans le secteur du Crédit public, deviendra bien plus important.

En dehors de l'octroi des crédits à l'industrie, la S.N.C.I. s'est vue confier la mission de gérer des fonds pour la Reconstruction et la Marine.

On escompte que par le Plan Marshall des dons seront attribués à l'Etat ainsi que le droit de contracter des emprunts.

D'après ce projet de loi, la S.N.C.I. pourra être chargée de l'attribution de ces fonds sous forme de crédits. Il est tout à fait exclu que cette mission soit confiée à des particuliers.

Le Ministre reconnut cependant qu'il serait souhaitable, dans l'intérêt public, de coordonner l'action des différents organismes de crédit spécialisés et surtout de délimiter avec plus de précision leur champ d'action.

Il y aurait également lieu d'étudier les mesures à prendre pour rendre leur intervention plus féconde, notamment par la mise à leur disposition de ressources plus importantes.

Au vote, le premier amendement fut rejeté par 10 voix contre 8 et une abstention.

Le second amendement fut repoussé par 10 voix contre 9.

Littera e :

Il y aura donc auprès de la société N.C.I. cinq commissaires. Trois à désigner par l'assemblée générale. Deux nommés par le Gouvernement. L'un délégué par le Ministre des Finances, le second par le Ministre qui aura le Rééquipement du pays dans ses attributions.

Le rôle des commissaires est important. Ils ont notamment le droit de s'opposer à toute opération qui ne serait pas conforme à la loi, aux statuts ou à l'intérêt public.

La désignation des commissaires de la manière prévue par la loi a soulevé quelques observations de la part d'un commissaire.

Il a demandé au Ministre s'il entrait dans les intentions du Gouvernement de modifier la mission habituelle des commissaires et si désormais ceux-ci pouvaient participer à la gestion.

La réponse fut négative.

De opdracht van de Regeringscommissarissen wordt niet gewijzigd.

De commissarissen zullen samen of afzonderlijk, of zelfs in tegengestelde zin kunnen handelen.

Men kan zich dan ook afvragen hoe de bevoegdheden onder de betrokken departementen zullen verdeeld zijn.

De tussenkost van deskundigen kan hetzelfde commissielid niet begrijpen, indien er in de bevoegdheden van de commissarissen geen wijziging komt.

Er werd geen amendement voorgesteld en de alinea werd aangenomen.

Littera f.:

Nadat de eerste alinea zonder opmerkingen was aangenomen, heeft een lid het volgende amendement voorgesteld :

« Zij mogen evenmin een ambt uitoefenen in een andere openbare kredietinstelling, die opgericht werd krachtens een bijzondere wet en waarvan de bedrijvigheid kredietverrichtingen omvat. Uitzondering wordt evenwel gemaakt voor een lid van het Directiecomité der Nationale Bank ».

De Minister liet gelden, dat er groot belang bij kon zijn een andere beheerder aan te wijzen dan die welke door de Gouverneur van de Nationale Bank wordt voorgesteld. Als voorbeeld vermeldde hij : een vertegenwoordiger van de Spaarkas, lichaam dat aan de N.M.K.N. een aanzienlijk gedeelte van haar hulpmiddelen verstrekt.

Het staat vast dat onverdedigbare cumulaties, die bovendien gevaarlijk kunnen worden voor de Staat, dienen vermeden.

Doch de mogelijkheid van zulke misbruiken is afgewend, vermits een beheerder nooit meer dan twee mandaten zal mogen uitoefenen.

In stemming gebracht, wordt het amendement verworpen met 11 tegen 1 stem, bij 2 onthoudingen.

De artikelen 2, 3, 4 en 5, hoekstenen van de wet, worden zonder bespreking aangenomen.

Er zij op gewezen dat, ofschoon artikel 76 van de samengevatte wetten op de handelsvennootschappen niet toepasselijk is op het stemrecht van de aandelen der N.M.K.N., de verkiezing der commissarissen nochtans zal geschieden onder het gemeenrechtelijk stelsel.

De andere aandeelhouders dan de Staat zullen dus commissarissen kunnen aanstellen.

Alvorens tot de stemming over het geheel van de wet werd overgegaan, heeft een commissielid een amendement ingediend, bedoeld als artikel 6 van de wet.

Hij beschouwt het amendement als een overgangsbepaling.

Het luidt als volgt :

« Binnen een termijn van drie maanden volgende op de goedkeuring der statuten door de Koning, hebben de aandeelhouders het recht hun aandelen door de Staat te doen inkopen.

La mission des commissaires du Gouvernement n'est pas modifiée.

Les commissaires pourront agir ensemble ou séparément ou même en sens contraire.

Dès lors, on peut se demander comment se répartiront les attributions des départements intéressés.

Quant à l'intervention des experts, le même commissaire ne la comprend pas si les attributions des commissaires ne sont pas modifiées.

Aucun amendement ne fut déposé et l'alinéa adopté.

Littera f.:

Après que le premier alinéa eut été adopté sans observation, un membre déposa l'amendement suivant :

« Il ne peut non plus exercer une fonction dans un autre établissement de crédit public créé en vertu d'une loi spéciale et dont l'activité comprend des opérations de crédit. Exception toutefois est faite pour un membre du Comité de Direction de la Banque Nationale. »

Le Ministre fit valoir qu'il pouvait y avoir un intérêt sérieux à désigner un administrateur autre que celui proposé par le Gouverneur de la Banque Nationale. Il cita en exemple : un représentant de la Caisse d'Épargne, organisme fournissant à la S.N.C.I. une partie importante de ses ressources.

De toute évidence, il importe d'éviter des cumuls indéfendables qui, au surplus, peuvent devenir dangereux pour l'État.

Mais la possibilité de cet abus est écartée puisque un administrateur ne pourra jamais exercer plus de deux mandats.

Au vote, l'amendement fut rejeté par 11 voix contre une et 2 abstentions.

Les articles 2, 3, 4 et 5, pièces maîtresses de la loi, furent adoptés sans discussion.

Soulignons que si l'article 76 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales n'est pas applicable au vote attaché aux actions de la S.N.C.I., l'élection des commissaires se fera cependant sous le régime du droit commun.

Les actionnaires autres que l'État pourront donc désigner des commissaires.

Avant le vote sur l'ensemble de la loi, un commissaire déposa un amendement destiné à devenir l'article 6 de la loi.

Il considère l'amendement comme une disposition transitoire.

Cet amendement est libellé comme suit :

« Dans un délai de trois mois à dater de l'approbation des statuts par le Roi, les actionnaires auront le droit de faire racheter leurs actions par l'État.

» De prijs zal worden bepaald op grond van de laatste balans, opgemaakt vóór deze wet.

» De prijs en de modaliteiten van tekoopbieding zullen bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit worden bepaald. »

De Minister antwoordde, dat de aaneming van dat amendement zou neerkomen op de etatisatie van de N.M.K.N. in een nabije toekomst.

De aandelen noteren thans 300 frank ter beurze. De terugbetalingsprijs zou nagenoeg 600 frank bedragen.

Er valt te voorzien dat alle aandeelhouders van dat recht zouden gebruik maken.

Dat amendement zou zijn plaats gevonden hebben bij het eerste artikel.

Hij liet opmerken dat hij het vrij ongerijmd vond, dat enerzijds wordt geklaagd over de overwegende invloed van de Staat bij de N.M.K.N., welke sommigen buitenmatig achten, en dat, anderzijds, een maatregel wordt voorgesteld, die tot etatisatie van de instelling moet leiden.

Het amendement werd met 10 tegen 3 stemmen, bij 3 onthoudingen, afgewezen.

De wet werd in haar geheel met 11 stemmen aangenomen; drie leden onthielden zich.

Dit verslag werd met 13 stemmen tegen één stem goedgekeurd.

De Verslaggever,
J. DE CLERCQ.

De Voorzitter,
CYR. VAN OVERBERGH.

« Le prix sera établi sur la base du dernier bilan arrêté avant la présente loi.

« Le montant de ce prix et les modalités de présentation en vente seront déterminés par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres. »

Le Ministre répondit que l'adoption de cet amendement équivalait à l'étatisation de la S.N.C.I. à bref délai.

Les actions cotent à l'heure actuelle en Bourse, 300 francs. Le prix de remboursement serait d'environ 600 francs.

Il est à prévoir que tous les actionnaires useraient de cette faculté.

Cet amendement aurait trouvé sa place à l'article premier.

Le Ministre fit observer qu'il semblait assez paradoxal de se plaindre d'une part de la prépondérance de l'Etat à la S.N.C.I., jugée excessive par d'autres, et de proposer d'autre part une mesure qui doit aboutir à son étatisation.

Cet amendement fut rejeté par 10 voix contre 3 et 3 abstentions.

L'ensemble de la loi fut adopté par 11 voix et 3 abstentions.

Le présent rapport a été approuvé par 13 voix contre une.

Le Rapporteur,
J. DE CLERCQ.

Le Président,
CYR. VAN OVERBERGH.